

ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 26.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

1 ΜΑΐΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὸν αὐτοκρατορικὸν κυβέρνησιν ἐπασχολεῖ αὐθίς τρίτην ταύτην ἔδομάδα σπουδαιὸν ζῆτημα, τὸ τῆς ἑκδόσεως δύο νέων βερατίων ὑπὲρ δύο βουλγαρικῶν ἐν Μακεδονίᾳ Μητροπόλεων, τῆς τῶν Βελισσῶν καὶ τοῦ Νευροκοπίου, ἑκδόσεως, ἀρρητὸν χαράν ἐμπνευσάσθης τοῖς Βουλγάροις, σπεύδασιν, ὡς εἰκός, διὰ θερμοτάτων εὐχαριστηρίων τηλεγραφημάτων πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν Σουλτάνον καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν νὰ ἐκδηλώσωσι τὴν εὐγνωμοδύνην αὐτῶν. — Η Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία δι’ ἐπανειλημμένων ἐκτάκτων συνεδριῶν τῶν δύο Σωμάτων αὐτῆς διεσκέψατο ἐπὶ τοῦ ζητήματος· καὶ πρῶτον μὲν δι’ ἐκθέσεως αὐτῆς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν θρησκευμάτων αὐτοκρατορικὸν ὑπουργεῖον παρέστησε τὰς ἐκ τοῦ περὶ οὐ διάλογος μέτρου δημιουργούμένας τῷ οἰκουμενικῷ θρόνῳ δυνεχερείας καὶ ἥτησατο τὴν εὐμενῆ σύμπραξιν τῆς Υψ. Πύλης πρὸς ἀρσίν τῶν δυνεχερειῶν τούτων διὰ τῆς ἐπιβολῆς τούλαχιστον εἰς τὸν βουλγαρικὸν καῆρον τῆς ἀλλαγῆς τοῦ σχήματος πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς δύμογενοῦς ὁρθοδοξίας, εἴτα δὲ καὶ δι’ ἐπιτροπῆς, ἀποτελούμενης ἐκ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὡς προέδρου, τῶν Σεβ. συνοδικῶν ἀρχιερέων Νικομηδείας κ. Φιλοθέου καὶ Κυζίκου κ. Νικοδήμου καὶ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου κ. Τζών Χατζοπούλου, ἀνέπτυξε τροφοργικῶς τὰ αὐτὰ πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν ὑπουργὸν Ριζᾶ πασδᾶν. — Οὗτος ἀπίντησεν διὰ τὸ μέτρον ὑπηρέσεων διάλογος πάντας τοὺς λαοὺς τῆς αὐτοκρατορίας ἀπολαύοντας ἵστης ἐλευθερίας ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων, διὰ δὲν πρόκειται περὶ δύο κυρίως νέων βερατίων, ἀλλὰ περὶ

ἐνδὸς μόνου, τοῦ ὑπὲρ τῆς μητροπόλεως Νευροκοπίου, οὐ διὰ πληθυσμὸς τυγχάνει καθαρῶς βουλγαρικὸς, τῶν Βελισσῶν ἢδη πρὸ πολλοῦ προσποτημένων τῇ Ἐξαρχίᾳ καὶ διὰ διὰ ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ σχήματος καὶ ἀλλοτε ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις συνέστησεν αὐτὴν τοῖς Βουλγάροις, ἀλλὰ δὲν κατωρθώθη καταφατικὴ αὐτῶν ἀπάντησις, δὲν δύναται δὲ νὰ ἐπιβάλῃ αὐτὴν ἐμπράκτως, ἃτε ἀποτελούσαν πνευματικὸν ζῆτημα. — Η Α. Θ. Παν. τότε παρεκάλεσε τὸν περὶ οὐ διάλογος ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ πρῶτον προσέχες ὑπουργικὸν συμβούλιον τὴν σχετικὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐκθεσίν καὶ ἐγγράφως ν’ ἀνακοινώσηται αὐτῷ τὴν ἀπάντησιν τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως. — Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον συνεκροτήθη τῇ τετάρτῃ, τὴν αὐτὴν δ’ ἐδέρεαν ἐλάφθη ἐν τοῖς Πατριαρχεῖοις ἡ ἔγγραφος τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως ἀπάντησις, περιλαμβάνουσα ὅσα καὶ προφορικῶς ἐργάζεται τῇ Α. Θ. Παν. ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. — Τὰ δύο τῆς Ἐκκλησίας σώματα διεσκέψθησαν αὐθίς ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Αἱ περὶ μελετῶμένης τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας ἀνὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς αὐλὰς ἐπισκέψεως φῆμαι ἐπιβεβαιοῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐκ Βελιγραδίου εἰδήσεων, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὰ ἴλλυρικὰ κράτη, ὃν τοὺς ἡγεμόνας ἐπισκεψήσεται — Η βουλὴ αὐτη, ἄν ἐπραγματοῦτο, θ’ ἀπέβαινε πρωτοβουλία γονιμωτάτη εἰς ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῶν λαῶν καὶ τῶν ιγεινῶν τῆς χερδονήσου Αἴμου, οἵτινες, δι’ ἀντεπισκέψεων διαγινώσκοντες τὰ αἰσθήματα ἀλλήλων, καὶ διευκολύνοντες τὴν ἀμεσον συνεννόησιν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὑψησταμένων διαφωνιῶν, ἢδυναντο νὰ ὑπορετήσωσι τὰ συμφέροντα τῶν τε χωρῶν αὐτῶν καὶ τῆς καθ’ ὅλου εἰρήνης πολὺ ἀποτελεσματικῶτερον ἢ διὰ τοῦτο κατορθοῦται τῇ μεσολαβήσει τῆς εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας. — Αὕτη, ὡς τίνος ἐπιζητούμενης εὐκαιρίας πρὸς ἔξυπνηστησιν ιδιοτελῶν συμφερόντων ἐπιλαμβανομένη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάσης ἐπικαλήσεως αὐτῆς πρὸς διαιτητείαν ἢ μεσολαβησίαν παρὰ τοῖς ἴλλυρι-

κοῖς κράτεσι, τῷ ἔργῳ ἐπιχειρεῖ προτιθεμένη, οὐχὶ τὴν ἑξεύρεσιν· τῆς δικαίας καὶ ἀσφαλοῦς βάσεως, ἐφ' ἣς θὰ ιδύνατο παγίως νὰ ἔργοισθῇ ὁ συμβιβαδύος, ἀλλὰ τὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐκμετάλλευσιν τῆς εὐκαιρίας. -- Τούτου ἔνεκα, ἂν μὴ πάντων, ἀλλὰ πάντοτε τῶν πλειστῶν τοιούτων συμβιβαδύων οἱ καρποὶ ἢ ὅλως ἐφήμεροι ἀποβαίνουσιν, ἢ ἔγκυμονούσιν, ἐν καιρῷ εἰς φῶς προερχομένας, νέας περιπλοκωτέρας καὶ δυσεπιλυτοτέρας διαφωνίας. — Εὔχης λοιπὸν ἔργον θὰ ποτο, ἂν οἱ ἡγεμόνες τοῦ Αἴμου, οἵτινες πάντες μετὰ τῶν λαῶν αὐτῶν ἐμφοροῦνται τῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀμοιβαίας εἰρηνικῆς καὶ φιλίας διαβιώσεως αἰσθημάτων, δι' ἡμοιβαίων ἐπισκέψεων πορεσικεύα-ζον τὴν ὁδὸν εἰς ἀμεσον αὐτῶν προφορικὸν συνεν-νόσιν, δι' ἣς ἀναμφιβόλως θὰ κατωρθοῦντο πολλῷ πλειόνα τῷ πέρα τῶν σχέσεων τῶν ίλλυρικῶν κρατῶν ἢ ὅτι δύναται τις νὰ προσδοκᾷ ἐκ τῆς μεσολαβήσεως τῆς ξένης διπλωματίας, καὶ εἰ ποτε ἔτι αὐτὴ ὑπὸ εἰλικρινῶν πῆγετο διαθέσεων.

Φαίνεται ότι δὲν ἀπέχει πολὺ ν̄ ήμέρα, καθ' ἥν ὁ λόρδος Ρόσμπεργς ἀναγκασθήσεται ν̄ νὰ καταθέσῃ τὸν ἀρχὴν ν̄ νὰ διαλύσῃ τὸ κοινοβούλιον. Τούλαχιστὸν τοιοῦτό τι προαγγέλλει ν̄ καδμεῖα νίκη, ἵνα πράτο ν̄ κυβερνητικὸς ἐν τῷ ἐπὶ τοῦ σπουδαίου νομοσχέδιου περὶ ἐκλογικῶν ἑγγραφῶν ψηφοφοριά. — Εἰς τὸν ὅρων τοῦ νομοσχεδίου τούτου αἰρεῖ ἀπὸ τῶν μεγάλων κτηματιῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ν̄ ψηφίζωσι πανταχοῦ ὅπου ἐκτίνουσι φύσιον, δικαίωμα, ὅπερ ἔξισθαλιζεν αὐτοῖς ἀριθμοτικὴν ἐν ταῖς ἐκλογαῖς ὑπεροχὴν, ἵς πράγματι ἐστεροῦντο. — Ό δρος οὔτος, ὡς βλέπεται ὁ ἀναγνώστης, φέρει ἵκανδς φιλελεύθερον χαρακτῆρα, πᾶς δὲ ἀδύνατο ν̄ ἐλπίζῃ ὅτι σύμπασα ν̄ κυβερνητικὴ πλειονοψιφία θὰ ἐπεικῇσεν αὐτὸν προθύμως. Ἐν τούτοις τὸ κυβερνητικὸν νομοσχέδιον πρειτελὴν τὸ νομοθετικὸν αὐτοῦ κῦρος διὰ πλειονοψιφίας 14 ψήφων, πολλῶν φιλοσπαθητικῶν καὶ οὐκ δλίγων Ἰο-λανδῶν ἀποστάντων σκοπίμων τῆς ψηφοφοριας. — Ἐνοεῖται ὅτι οὔτως ἀσθενῆ πλειονοψιφίαν δύναται εὐ-χερῶς ν̄ διαδεχθῆ ἐν δευτέρῳ τοιούτῳ τινὶ ζητήματι μαιονοψιφίᾳ, πτις θὰ περιῆγε τὸν κυβερνητινὸν εἰς τὸν ἀνάγκην ν̄ ἐκλέξῃ μεταξὺ ἀμέσου ἀποχωρήσεως καὶ ἐκκαλήσεως εἰς τὸν ψῆφον τοῦ βρετανικοῦ λαοῦ. — Ἀφ' ἑτέρου ἀνάγκη ν̄ μνημονεύσωμεν ἑτέρου σο-βαροῦ ἐπεισοδίου, δεικνύοντος σαφῶς ὅτι αἱ διάφοροι φιλελεύθεροι ὄμάδες πρέχαντο ἀποσπάμεναι τοῦ λόρδου Ρόσμπεργ καὶ ἀρνούμεναι ν̄ ἀκολουθήσωσι πε-ραιτέρω τῷ χλιαρῷ αὐτοῦ πολιτικῷ. — Ό ύποργος διηλαδὴ τῶν οἰκονομικῶν, ὑπὲρ πάντα ἄλλον δὲ ἐκ-προσωπῶν τὰς ἀρχὰς τοῦ κ. Γλάδστωνος σιρ Οὐίλιαμ Ἀρκουρ βουλεύεται προσεχῇ ἀποχώρησιν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἢτε μὴ ἐπιδοικιμάζων τὸν γενικὸν πο-λιτικὸν τοῦ πρωθυπουργοῦ, πρὸς τοὺς ἄλλους μετὰ δυσαρεσκείας ἀποδεχθέντος τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὑποδικ-θέντα ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν παραχωρήσεων προϋπολογι-σμόν. — Οὕτω πιθανωτάτη φαίνεται ν̄ προσεχῆς ἐκρη-ξίς κρίσεως, πτις θὰ ἔθετε τέργα εἰς τὸν ὑπόπτου γνωσιότητος φιλελεύθερον ταύτην κυβερνητινὴν θὰ παρεἴχε τὸ σύνθημα εἰς τὸν ἔναρξιν τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος, δι' ἵς θὰ ἐκρίνετο ν̄ μελλουσα τύχη τῆς Βουλῆς τῶν λόρδων. — Μεταξὺ ή Μεγάλην Βρετανία ἀκατάσχετος ἀφίεται εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς περὶ

ναυτικῆς αὐτῆς ἀδυναμίας μονομανίας, οἵτις κατά βεβούλευμένην εἰςήγησιν τῶν ἀντιπάλων τοῦ κ. Γλάδστωνος κατέλαβε τοὺς πλειότερους τῶν πολιτευτῶν αὐτῆς. — Ἡ ἀντιπολίτευσις, βλέπουσα ὄγκουμενον τὸ γόντρον τοῦ ἀργυρότριχος τῶν φιλελευθέρων ἡγέτου, — ἢ ἀρχικὴ βουλὴ δὲ ὁφείλεται τοῖς ἐνωτικοῖς φιλελευθέροις, — διελογίσθη νὰ ἐκμεταλλευθῇ κατ' αὐτοῦ τὸν σωβινισμὸν τοῦ βετανικοῦ λαοῦ, πείθουσα αὐτὸν ὅτι ἡ τοῦ κ. Γλάδστωνος κυβέρνησις, μὴ ἀξιούσα τῆς προσηκούσθης προσοχῆς τὴν ναυτικὴν τοῦ κράτους συγκρότησιν, ἐκθέτει τὸ βαθίλειον εἰς μεγάλους κινδύνους. — Ὁ γηραιὸς πρωθυπουργὸς μάτην διεύγλωττον καὶ πειστικωτάτης ἀγορεύσεως ἀνεσκεύασθε τοὺς τῶν ἀντιφορούντων ιδικυρισμούς περὶ ἀνεπαρκείας τῶν κατὰ θάλασσαν δυνάμεων τοῦ κράτους, ἀποδίξεις ὅτι ἡ Ἀγγλία πάντοτε διατηρεῖ τὴν ναυτικὴν αὐτῆς ὑπεροχήν, ἔξασθαλιζούμενην καὶ ἐις τὸ μέλλον διὰ τῶν ἐν ἐνεργειᾳ καὶ ἐν σχεδίῳ ναυπηγήσεων, ὡς καὶ διὰ τῶν ὑπερόχων αὐτῆς ναυπηγικῶν μέσων. — Ἄλλ' ἀντὶ νὰ πεισθῇ τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ, εἰδε καὶ τῶν δυναδέλφων τιγάς συντασσούμενους τῇ τοιαύτῃ γνώμῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενεν ἀρνούμενος τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ εἰς νέας ὑπὲρ προσθέτων αὐξήσεων τοῦ στόλου δαπάνας, φρονῶν ὅτι τὸ χρῆμα τοῦ τοιαύτου μετανατεῖται στόλῳ τοῦτο ἀδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπωφελέστερον εἰς ἀλλούς σκοπούς, οὐδὲ ἐνότι νὰ πολιτευθῇ παρὰ τὰς πεποιθήσεις αὐτοῦ, βλέπων δὲ ἀφ' ἐτέρου ὅτι ἐκ τῆς διχογνωμίας ταύτης ἔκποθθεντι ἐνέργεια τῆς κυβερνήσεως, ἀδυνατούσης οὕτω νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν περαιτέρω ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος αὐτῆς, ἀπεκχώρησε τῆς ἀρχῆς. Οὕτω δίνει τῇ ἀνόδῳ τῆς νέας κυβερνήσεως ἐπεκράτησε καὶ τὸ περὶ περαιτέρω ἀναπτύξεως τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας φρόντημα. — Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῆς κυβερνήσεως δὲν ἐπέρριψε, φαίνεται, τὴν θέσιν αὐτῆς, οἵτις καὶ τοῦ πολυπειροῦ γέροντος τοῦ Χαβάρδεων στερηθεῖσα, προσκρούει κατὰ διαφόρων ἐσωτερικῶν περιπλοκῶν, διακυβευουσῶν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἀσφαλῆ ἐν τῇ ἀρχῇ διατήρησιν ταύτης.

‘Η Εν Αὐστριασσούγγαρια κατάστασις δεινοτέρα καθίσταται ώς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀναψυκμένων ἔσωτερικῶν δυσχερειῶν, μία τῶν ὅποιων είναι καὶ ἡ ἀπόρρηψις τοῦ περὶ εἰδαγωγῆς τοῦ πολιτικοῦ γάμου νομοθεσίδιου ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Προκρίτων. — Η τύχη τοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ πολλοῦ προεβλέπετο παρὰ τας καταβληθῆσας προσπαθείας ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν, ἐπιτυχόντων καὶ τῆς δι’ ἴδρυσεως ιδιαιτέρας οὐγγρικῆς αὐλῆς προσδελικύσεως τῶν πνευμάτων καὶ τῆς ἐν τῇ κάτω Βουλῇ ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου. — Η θέσις τοῦ νπουργείου ἀποδίνει πῦδη μετέωρος, ἢ δὲ μόνη πιθανὴ ἐνέργεια αὐτοῦ ἔσται ἵδως ἡ ἐπιτυχία τροποποιήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ ἡ ἐκ δευτέρου μετὰ τὰς τοιαύτας τροποποιήσεις ὑποβολὴ αὐτοῦ εἰς τὸν “Ανώ Βουλῶν”, ὅτε καὶ προκληθήσεται τὸ ἔπις διλημμα, εἴτε διλογότι ἡ Βουλὴ αὕτη θὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον καὶ θὰ πραγματωθῇ ὁ τῆς κυβερνήσεως σκοπός, εἴτε ἐκ νέου θ’ ἀπορρίψῃ αὐτό, γεννώσα διαμάχην τῶν δύο νομοθετικῶν σωμάτων πρὸς ἄλληλα κατὰ τὰ ἐν Δογδίνω συμβαίνοντα.

Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.